

KOMUNIKAT PRASOWY nr 86/23

Luksemburg, 25 maja 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-290/21 | AKM (Dostarczanie pakietów satelitarnych w Austrii)

Transgraniczny przekaz satelitarny: zasada państwa nadawania ma zastosowanie również do dostawcy pakietów satelitarnych

W sytuacji gdy dostawca pakietów satelitarnych jest zobowiązany uzyskać zezwolenie podmiotów praw autorskich i praw pokrewnych w odniesieniu do czynności publicznego przekazu, w której uczestniczy, powinien ubiegać się o to zezwolenie wyłącznie w państwie członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity

Skarżąca w postępowaniu głównym, Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM), jest austriacką organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Posiada licencję na korzystanie z utworów muzycznych, uprawniającą ją do wykonywania na zasadzie powiernictwa praw do nadawania na terytorium Austrii. Spółka Canal+ Luxembourg Sàrl (zwana dalej „Canal+”) jest operatorem telewizyjnym z siedzibą w Luksemburgu, który oferuje drogą satelitarną w Austrii pakiety złożone z kodowanych programów (pakiety satelitarne) szeregu organizacji radiowych i telewizyjnych zlokalizowanych w innych państwach członkowskich, w wysokiej rozdzielczości lub w rozdzielczości standardowej.

Większość sygnałów satelitarnych będących nośnikami programu jest wprowadzana do łańcucha przekazu (kanału „uplink” odbieranego przez satelitę) przez same organizacje radiowe i telewizyjne, niekiedy przez Canal+, w tych innych państwach członkowskich. Przesyłany jest strumień przekazu, który zawiera cały program w wysokiej rozdzielczości oraz dodatkowe informacje, takie jak dane audio i napisy dialogowe. Po „odesłaniu” przez satelitę, tenże strumień jest odbierany za pomocą satelitarnych urządzeń odbiorczych w obszarze nadawania. Wspomniany strumień podlega w tym momencie podziałowi, a użytkownik może uzyskać dostęp do poszczególnych programów za pomocą odbiornika przy użyciu dekodera. Pakiety satelitarne dostarczane przez Canal+ zawierają płatne i bezpłatne programy telewizyjne. W przeciwieństwie do płatnych programów, te ostatnie nie są kodowane i mogą być odbierane na terytorium Austrii przez każdego, drogą satelitarną, w jakości standardowej.

Uznawszy, że Canal+ naruszył prawa, którymi zarządza AKM, organizacja ta wniosła do sądów austriackich powództwo zmierzające do zaniechania nadawania przez Canal+ sygnałów satelitarnych w Austrii oraz do zasądzenia odszkodowania, podnosząc, że w państwach członkowskich, w których miała miejsce czynność nadawania lub czynność publicznego przekazu satelitarnego, nie uzyskano żadnego zezwolenia na takie korzystanie, i że AKM nie zezwoliło na to nadawanie w Austrii.

Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria), rozpatrujący skargę rewizyjną od wyroku Oberlandesgericht Wien (wyższego sądu krajowego w Wiedniu, Austria), który uznał w szczególności, że rozpatrywane pakiety satelitarne docierały do nowego grona odbiorców, czyli do publiczności innej niż odbiorcy objęci bezpłatnym przekazem nadawców radiowo-telewizyjnych, postanowił zwrócić się do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym

wykładni dyrektywy 93/83¹, a w szczególności jej art. 1 ust. 2 lit. b). Zgodnie z tym przepisem publiczny przekaz satelitarny ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane pod kontrolą organizacji radiowej i telewizyjnej i na jej odpowiedzialność, do zamkniętego łańcucha przekazu prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię.

Ocena Trybunału

Trybunał orzekł, że **w przypadku gdy dostawca pakietów satelitarnych jest zobowiązany uzyskać w odniesieniu do czynności publicznego przekazu satelitarnego, w której uczestniczy, zezwolenie od danych podmiotów praw autorskich i praw pokrewnych, zezwolenie to powinno być uzyskane**, tak jak zezwolenie udzielone danej organizacji radiowej i telewizyjnej, **wyłącznie w państwie członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity**.

Trybunał przypomniał przede wszystkim, że aby zasada ustanowiona w art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy 93/83 znajdowała zastosowanie, musi chodzić o „publiczny przekaz satelitarny” w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) i c), ponieważ przepisy te ustanawiają w tym celu przesłanki kumulatywne. Tak więc dana transmisja stanowi pojedynczy „publiczny przekaz satelitarny”, jeżeli jest inicjowana przez „czynność wprowadzania” sygnałów będących nośnikami programów, dokonywaną „pod kontrolą organizacji radiowej i telewizyjnej i na jej odpowiedzialność”, jeżeli sygnały te są wprowadzane „do zamkniętego łańcucha przekazu prowadzącego do satelity i z powrotem na Ziemię”, jeżeli wspomniane sygnały są „przeznaczone do odbioru publicznego”, i jeżeli, w przypadku gdy te same sygnały są kodowane, ich środki dekodowania są „publiczn[ie] udostępn[ane] przez organizację radiową i telewizyjną lub za jej zgodą”.

Następnie zarówno pośrednią, jak i bezpośrednią transmisję programów telewizyjnych spełniającą wszystkie te kumulatywne przesłanki należy uznać za stanowiącą pojedynczy publiczny przekaz satelitarny, a zatem za niepodzielną. Niepodzielność takiego przekazu nie oznacza jednak, że udział dostawcy pakietu satelitarnego w tym przekazie może odbywać się bez zezwolenia danych podmiotów praw.

Wreszcie zezwolenie takie winna w szczególności uzyskać osoba, która inicjuje przekaz lub bierze w nim udział w taki sposób, iż poprzez ten przekaz udostępnia chronione utwory nowemu kręgowi odbiorców, to znaczy odbiorcom, którzy nie zostali uwzględnieni przez autorów chronionych dzieł w ramach zezwolenia udzielonego innej osobie. Tymczasem publiczny przekaz satelitarny, taki jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, jest inicjowany przez organizację radiową i telewizyjną, pod której kontrolą, i na której odpowiedzialność sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity. Ponadto bezsporne jest, że organizacja ta udostępnia w ten sposób utwory chronione, co do zasady, nowemu kręgowi odbiorców. W konsekwencji organizacja ta jest zobowiązana uzyskać zezwolenie przewidziane w art. 2 dyrektywy 93/83.

Trybunał zauważył również, że **ponieważ taki publiczny przekaz satelitarny uznaje się za mający miejsce jedynie w państwie członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity, organizacja radiowa i telewizyjna jest zobowiązana uzyskać to zezwolenie wyłącznie w tym państwie członkowskim**. Uściślił jednak, że w celu ustalenia stosownego wynagrodzenia podmiotów praw za taki przekaz ich utworów należy uwzględnić wszystkie aspekty nadania, takie jak faktyczna i potencjalna liczba jego odbiorców. Wywiódł z tego, że **jeżeli część tej faktycznej lub potencjalnej liczby odbiorców znajduje się w innych państwach członkowskich niż państwo, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity, do różnych danych organizacji zbiorowego zarządzania należy, w stosownym wypadku, znalezienie odpowiednich rozwiązań w celu zapewnienia godziwego wynagrodzenia tym podmiotom**.

Niemniej Trybunał przypomniał, że **nie można wykluczyć, że w ramach publicznego przekazu satelitarnego**

¹ Dyrektywa Rady 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz.U. 1993, L 248, s. 15).

dochodzi do udziału innych operatorów w taki sposób, że operatorzy ci udostępniają utwory lub przedmioty objęte ochroną szerszemu kręgowi odbiorców, niż odbiorcy na których ukierunkowała się dana organizacja radiowa i telewizyjna. W takim przypadku udział tych operatorów nie jest objęty zezwoleniem udzielonym wspomnianej organizacji. Może tak być w szczególności, gdy dany operator poszerza krąg osób mających dostęp do tego przekazu i w ten sposób udostępnia utwory lub przedmioty objęte ochroną nowemu kręgowi odbiorców.

Ponadto Trybunał stwierdził, że z motywów 5, 14 i 15 **dyrektywy 93/83** wynika, że jej art. 1 ust. 2 lit. b) **ma na celu zapewnienie, by każdy „publiczny przekaz satelitarny” podlegał wyłącznie przepisom dotyczącym praw autorskich i praw pokrewnych obowiązującym w państwie członkowskim, w którym sygnały będące nośnikami programu są wprowadzane do łańcucha przekazu prowadzącego do satelity. W związku z tym byłoby sprzeczne z tym celem, gdyby dostawca pakietów satelitarnych musiał uzyskać zezwolenie danych podmiotów praw autorskich i praw pokrewnych również w innych państwach członkowskich.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

